

HNB

EUROSUSTAV

Makroprudencijalna dijagnostika

godina XI · broj 28 · veljača 2026.

Sadržaj

Uvodne napomene	3
1. Identifikacija sistemskih rizika	3
2. Potencijalni okidači za materijalizaciju rizika	9
3. Recentne makrobonitetne aktivnosti	11
3.1. Povećanje stope protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala s 1,5% na 2%	11
3.2. Preispitivanje sistemske važnosti kreditnih institucija	13
3.3. Postupanje po preporukama Europskog odbora za sistemske rizike	14
3.4. Provođenje makrobonitetne politike u drugim zemljama Europskoga gospodarskog prostora	14
Okvir 1. Prvi učinci ograničenja kriterija kreditiranja potrošača	16
Pojmovnik	25
Popis kratica	26
Dvoslovne oznake za zemlje	27

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb
Telefon centrale: 01/4564-555

info@hnb.hr, www.hnb.hr

Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.

ISSN 2459-8704

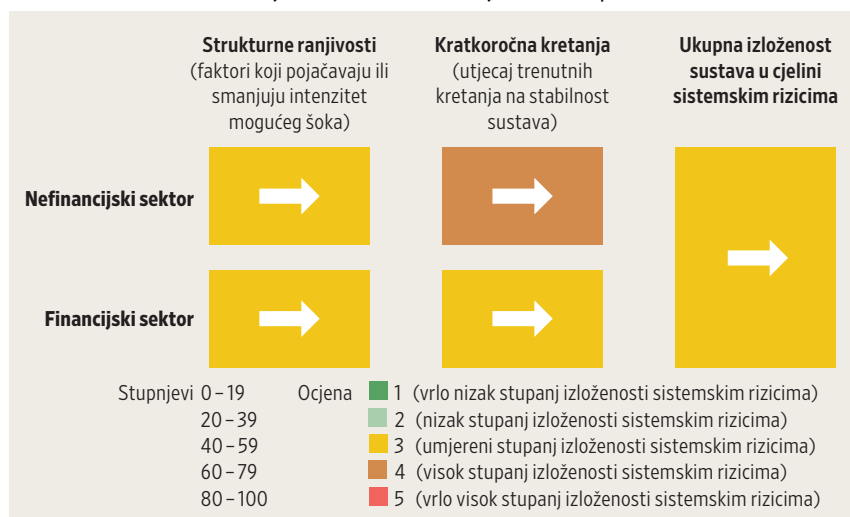
Uvodne napomene

Makroprudencijalni dijagnostički proces sastoji se od ocjenjivanja makroekonomskih i financijskih odnosa i kretanja koji mogu rezultirati narušavanjem financijske stabilnosti. Pritom se pojedinačni signali koji upozoravaju na povećan stupanj rizika detektiraju na temelju kalibracija statističkim metodama, regulatornih standarda ili stručnih procjena. Oni se sintetički prikazuju u mapi rizika, a indiciraju razinu i dinamiku ranjivosti te tako olakšavaju postupak identifikacije sistemskog rizika, što podrazumijeva određivanje njegove prirode (strukturna ili ciklička), lokacije (segment sustava u kojem se razvija) i izvora (primjerice, odražava li više poremećaje na strani ponude ili na strani potražnje). S obzirom na tu dijagnostiku, optimizira se instrumentarij i kalibrira intenzitet mjera koje bi trebale najučinkovitije djelovati na rizik, reducirati regulatorni rizik, uključujući mogućnost nepoduzimanja aktivnosti, te minimizirati potencijalna negativna prelijevanja na druge sektore kao i neočekivane prekogranične učinke. Osim toga, na taj se način tržišni sudionici informiraju o identificiranim ranjivostima i rizicima koji bi se mogli materijalizirati i ugroziti financijsku stabilnost.

1. Identifikacija sistemskih rizika

Izloženost hrvatskoga financijskog sustava sistemskim rizicima ostala je umjereno povišena, ponajprije zbog nastavka snažnog rasta cijena stambenih nekretnina i kreditiranja privatnoga nefinancijskog sektora, uz dodatne neizvjesnosti koje proizlaze iz nepovoljnoga i promjenjivoga geopolitičkog okružja (**Slika 1.**). Usporedno s rastom domaćega gospodarstva i snažnim tržištem rada nastavilo se snažno kreditiranje privatnoga nefinancijskog sektora, dok dugotrajan i snažan rast cijena stambenih nekretnina dodatno pojačava već povišene cikličke ranjivosti. Istodobno na međunarodnoj razini izraženi geopolitički rizici i ranjivosti na financijskim tržištima, uključujući povišene valuacije na pojedinim segmentima dioničkih tržišta i vrlo male razlike prinosa korporativnih obveznica u odnosu na državne obveznice, povećavaju vjerojatnost naglih promjena raspoloženja investitora, koje mogu potaknuti snažan pad cijena financijskih instrumenata i pogoršanje uvjeta financiranja. Takvi bi se šokovi mogli prelići na domaće gospodarstvo, ponajprije putem povećane tržišne kolebljivosti i rasta troškova kapitala.

Slika 1. Rizici za financijsku stabilnost umjereno su povišeni

Napomena: Strelice označuju promjene u odnosu na ocjenu rizika objavljenu u Makroprudencijalnoj dijagnostici, br. 27, listopad 2025.)

Izvor: HNB

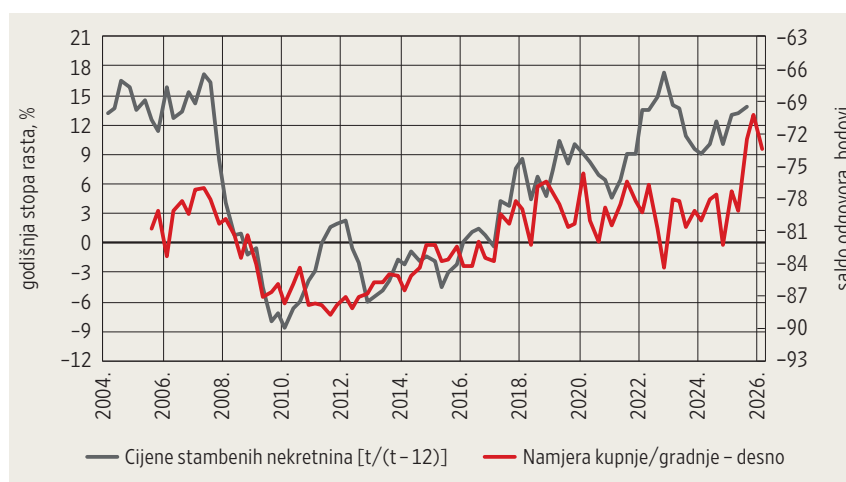
Domaće gospodarstvo pokazalo se relativno otpornim na povišenu globalnu neizvjesnost, pri čemu domaća potražnja ostaje ključni izvor rasta. Usporavanje gospodarskog rasta u 2025. u odnosu na 2024. ponajprije odražava slabiji rast osobne potrošnje i nepovoljnija kretanja realnog izvoza usluga, osobito u segmentu turizma. Doprinos neto inozemne potražnje u 2025. pritom je manje negativan nego u 2024., ponajprije zbog relativno povoljnijega kretanja robnog izvoza, odnosno relativno znatnijeg usporavanja rasta uvoza. Investicijska aktivnost ostala je snažna, osobito u građevinarstvu i infrastrukturnim projektima financiranim sredstvima EU-a, te je nastavila pružati znatnu potporu gospodarskoj aktivnosti. Pritom se gospodarski rast u velikoj mjeri oslanja na domaću potražnju, ponajprije na investicije financirane iz fondova EU-a. Takva struktura rasta, iako je u kratkom roku pridonijela stabilnosti gospodarske aktivnosti, upućuje na izraženu ovisnost o snažnoj domaćoj potražnji. Istodobno ograničen doprinos neto izvoza i privatnih produktivnih investicija, uz znakove pogoršanja troškovne konkurentnosti, može pridonijeti postupnom produbljivanju vanjskih neravnoteža te nepovoljno utjecati na dugoročnu održivost i otpornost rasta.

Slabljenje troškovne konkurentnosti, pogoršanje inozemne pozicije i postupno sužavanje fiskalnog prostora jačaju osjetljivost gospodarstva na šokove. Snažan rast plaća, koji se iz javnog sektora prelijeva i u privatni sektor, pojačava troškovne pritiske i nepovoljno djeluje na konkurentnost, osobito u izvozno orijentiranim djelatnostima, pa se saldo razmjene usluga, a onda i ukupnoga tekućeg i kapitalnog računa pogoršava. Ekspanzivna fiskalna politika u prethodnom razdoblju, provedena u uvjetima snažnoga gospodarskog rasta, djelovala je prociklički, stoga je u srednjem roku smanjen fiskalni prostor za reagiranje u slučaju preokreta poslovnog ciklusa. Osim toga, fiskalni pritisak stvaraju i povećani zahtjevi na razini

EU-a glede financiranja obrane te rastući tekući rashodi, ponajprije socijalne naknade.

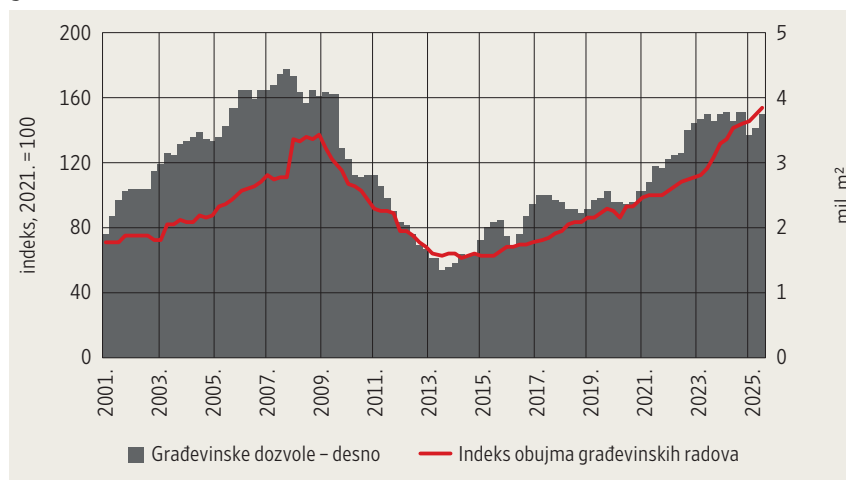
Ubrzanje rasta cijena stambenih nekretnina, potaknuto rastom zaposlenosti i snažnim povećanjem plaća te sniženim kamatnim stopama i poreznim poticajima, dodatno je ojačalo cikličke rizike. Nastavak snažnog rasta domaćega gospodarstva, praćenog daljnjim povećanjem zaposlenosti i plaća i smanjenjem kamatnih stopa na stambene kredite početkom 2025., te novi porezni poticaji za kupnju prve stambene nekretnine dodatno su intenzivirali potražnju za stambenim nekretninama (**Slika 2.**). Istodobno su građevinska aktivnost i broj izdanih građevinskih dozvola nastavili rasti (**Slika 3.**), pri čemu se povećanje broja dozvola djelomično može objasniti pojačanim izdavanjem uoči najavljenih izmjena zagrebačkoga Generalnoga

Slika 2. Snažna potražnja uz ubrzanje stope rasta cijena stambenih nekretnina

Napomena: Saldo odgovora izračunava se kao razlika između udjela pozitivnih i udjela negativnih odgovora na anketno pitanje: "Planirate li u sljedećih 12 mjeseci kupiti ili sagraditi stan/kuću (za sebe, člana obitelji, za odmor/vikendicu, za iznajmljivanje i sl.)?"
Izvori: DZS; Europska komisija (*Consumer data survey*)

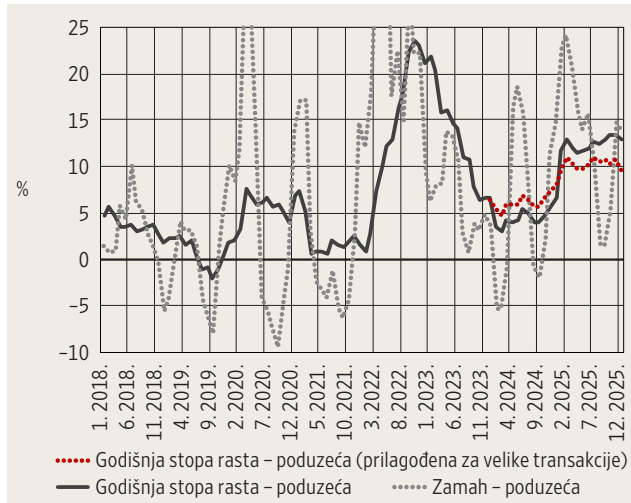
Slika 3. Rast obujma građevinskih radova i površina obuhvaćenih novim građevinskim dozvolama

Napomena: Vremenska serija građevinskih dozvola prikazana je kao 12-mjesečni pomični zbroj korisne površine izdanih građevinskih dozvola za zgrade.
Izvor: DZS

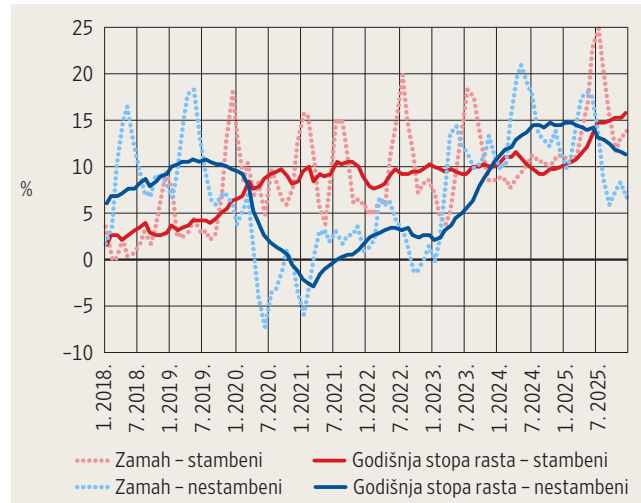
urbanističkog plana. Unatoč kontinuiranom rastu ponude ulazni troškovni pritisci i jačanje potražnje rezultirali su dodatnim ubrzanjem rasta cijena stambenih nekretnina, na 13,8% u trećem tromjesečju 2025. (Slika 2.). Ograničena ponuda stambenih nekretnina u uvjetima snažne potražnje nastavlja generirati pritiske na rast cijena, a dugotrajno razdoblje snažnog rasta cijena povećava rizik da bi, u slučaju korekcije, pad cijena mogao biti izraženiji.

Slika 4. Jačanje kreditiranja poduzeća tijekom 2025.

Napomena: Prilagođena serija isključuje nekoliko velikih transakcija tijekom 2024. i 2025., koje su imale znatniji utjecaj na dinamiku. Zamah (moment) jest anualizirana tromjesečna stopa rasta. Izvor: HNB

Slika 5. Usporavanje rasta kredita kućanstvima tijekom 2025. osobito je izraženo kod nestambenih kredita

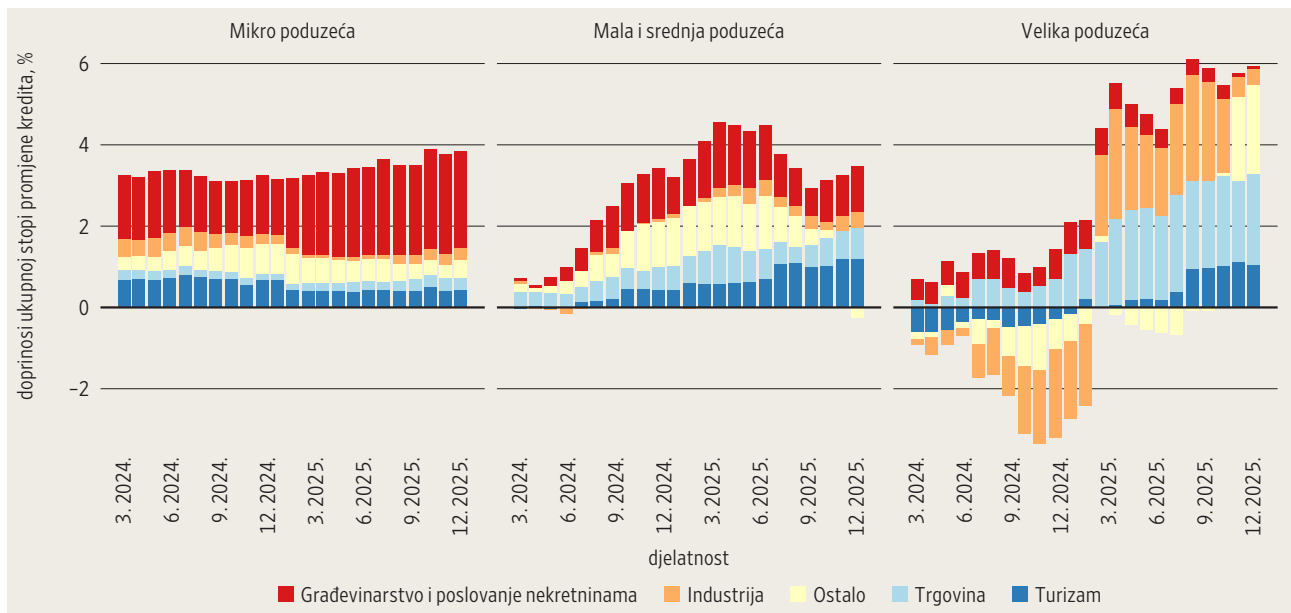
Napomena: Zamah (moment) jest anualizirana tromjesečna stopa rasta. Izvor: HNB

Kreditiranje poduzeća ubrzalo se tijekom 2025., uz koncentraciju u ciklički osjetljivim djelatnostima. Godišnja stopa rasta kredita poduzećima u 2025. iznosila je 12,8%, što je znatno iznad stope od 6,7% zabilježene u 2024. Najveći doprinos jačanju kreditiranja poduzeća u 2025. dolazi od nekoliko velikih transakcija, koje su lani ubrzale, a preklani usporile rast. Međutim, kad se isključe učinci tih transakcija, također je vidljivo jačanje kreditne aktivnosti, uz rast kredita na razinama malo ispod 10% (Slika 4.). Novi krediti i nadalje su koncentrirani u djelatnostima građevinarstva, prerađivačke industrije, trgovine te pružanja smještaja i usluga hrane. Iako su velika poduzeća pretežno pridonijela ubrzanju kreditne aktivnosti, nastavlja se snažno kreditiranje mikro poduzeća u građevinskom i nekretninskom sektoru, koje je u velikoj mjeri povezano s financiranjem novih razvojnih projekata u stanogradnji preko društava posebne namjene (SPV¹). Zahvaljujući dobrim poslovnim rezultatima i relativno zdravim bilancama poduzeća u navedenim djelatnostima, pokazatelji kreditne

1 Engl. *Special Purpose Vehicle* (SPV) jest pravna osoba osnovana za specifičnu, ograničenu svrhu, najčešće radi izdvajanja imovine, upravljanja rizicima ili provođenja određenoga financijskog projekta, pri čemu je pravno i financijski odvojena od matičnog poduzeća ili investitora. U praksi SPV nema zaposlenih i često nema vlastitu operativnu djelatnost; služi za izolaciju imovine, obveza i rizika od matične tvrtke.

kvalitete nastavili su se poboljšavati, pri čemu se udio kredita u fazi 2 smanjio, a udio neprihodonosnih kredita dodatno pao s već povijesno niskih razina. Međutim, intenzivan porast kreditiranja u ciklički osjetljivom građevinskom sektoru, uz izražen rast cijena nekretnina i koncentriranu izloženost financijskih institucija prema ovom sektoru, povećava ranjivost sustava. Takva situacija potencijalno pojačava negativne posljedice eventualne silazne faze poslovnog ciklusa na kvalitetu portfelja, što se može očitovati kao rast udjela nenaplativih plasmana i smanjenje vrijednosti kolaterala te ugroziti stabilnost financijskog sustava.

Slika 6. Značajan doprinos ukupnom rastu kredita poduzećima dolazi od velikih poduzeća, uz primjetan porast kreditiranja djelatnosti građevinarstva i nekretnina kod mikro poduzeća

Napomena: Prikazan je doprinos pojedinog segmenta kreditiranja ukupnoj godišnjoj stopi rasta kredita nefinancijskim poduzećima u svakom mjesecu. Razvrstavanje poduzeća (mikro, mala, srednja i velika) provodi se prema Zakonu o računovodstvu, na temelju triju kriterija iz podataka Finine baze za 2024. godinu: prosječnog broja zaposlenih, ukupne aktive i ostvarenog prihoda. Poduzeće se svrstava u određenu kategoriju ako ne prelazi najmanje dva od tri propisana kriterija: mikro (<10 zaposlenih, aktiva ≤350.000 €, prihod ≤700.000 €), mala (<50 zaposlenih, aktiva ≤4 mil. €, prihod ≤8 mil. €), srednja (<250 zaposlenih, aktiva ≤20 mil. €, prihod ≤40 mil. €), dok velika poduzeća prelaze kriterije za srednja. Iz prikaza su izostavljena "Nerazvrstana" poduzeća, koja čine mali udio u ukupnoj stopi rasta za 2025. Izvor: HNB

Već nekoliko godina kreditiranje kućanstava snažno raste, a tijekom 2025. dodatno se ubrzalo, na 13,1% na godišnjoj razini, s 12,2% u 2024. Kreditnoj aktivnosti najviše pridonosi kontinuirano snažno stambeno kreditiranje, koje se privremeno ubrzalo početkom 2025. godine nakon najave "akcijskih" kamatnih stopa. Nakon toga tromjesečna se stopa rasta stambenih kredita smanjila, s vrlo visokih 5,2% u drugom tromjesečju, na 3,3% u četvrtom tromjesečju, što je još uvijek povišeno. Unatoč usporavanju tekuće aktivnosti na godišnjoj se razini rast stambenih kredita u drugoj polovini godine ubrzao, s 13,1% u lipnju na 15,5% u prosincu (Slika 5.). Nestambeno kreditiranje postupno se ubrzavalo do sredine 2025., kada su nova makrobonitetna ograničenja znatno usporila njegov rast, osobito u segmentu gotovinskih nenamjenskih kredita. Tromjesečni rast gotovinskih kredita tako se usporio s 4,0% u drugom tromjesečju na 1,5% u četvrtom tromjesečju, dok je na godišnjoj razini oslabio s 15,0% u lipnju na 11,1% u

prosincu 2025. Izraženo usporavanje nestambenih kredita povezano je sa strožim ograničenjima kriterija kreditiranja uz manje dopuštenih iznimaka u odnosu na kriterije propisane za stambene kredite (vidi Okvir 1. Prvi učinci ograničenja kriterija kreditiranja potrošača).

Makrobonitetna ograničenja kriterija kreditiranja², u primjeni od srpnja 2025., ublažavaju rizike povezane sa snažnim kreditiranjem stanovništva i popuštanjem kriterija kreditiranja. Od početka primjene mjera udio novih kredita s povišenim omjerima otplate duga prema dohotku (DSTI) i udio glavnice u odnosu na vrijednost nekretnine u zalogu (LTV) osjetno su se smanjili. Udio stambenih kredita odobrenih s DSTI omjerom iznad ograničenja (45%) smanjio se s otprilike trećine u prvoj polovini 2025. godine na 15% nakon stupanja mjera na snagu, a u istom je razdoblju kod nestambenih kredita udio onih s DSTI omjerom iznad ograničenja (40%) pao s 27% na 10% (vidi Okvir 1., Slika 5. i Slika 7.). Smanjen je i udio stambenih kredita odobrenih s LTV omjerom iznad propisanog (90%), i to s 30% na oko 20% novih kredita (vidi Okvir 1., Slika 6.).

Bankovni sustav i nadalje je visoko profitabilan, uz vrlo nizak udio neprihodonosnih kredita, no ukupni rizici ostaju povišeni zbog geopolitičke neizvjesnosti i rasta zaduženosti privatnog sektora. Nastavak ublažavanja restriktivnosti monetarne politike tijekom 2025. godine znatno je smanjio kamatne prihode od sredstava položenih kod HNB-a. Banke su povećale ulaganja u domaće i inozemne dužničke vrijednosne papire jer su prinosi na ulaganja u dugoročne vrijednosnice ostali relativno stabilni, na razinama iznad trenutanih kratkoročnih kamatnih stopa. Time su nadoknadile dio izgubljenih prihoda od kamata na sredstva kod HNB-a. Porasli su i kamatni prihodi od kredita s obzirom na snažan rast kredita privatnom nefinancijskom sektoru (Slika 4. i Slika 5.), što je ujedno dodatno podržalo neto dobit unatoč smanjenju tržišnih kamatnih stopa. Kamatni su se rashodi blago smanjili, iako se i nadalje zadržavaju na povišenim razinama. Povoljni makroekonomski uvjeti održavaju neprihodonosne kredite niskima, a to dodatno podupire financijske rezultate banaka. Međutim, nastavak odobravanja kredita s duljim ročnostima i fiksnim kamatnim stopama, uz rastuću izloženost dužničkim vrijednosnim papirima, postupno povećava kamatni rizik u bilancama banaka. Također, povišena geopolitička neizvjesnost i snažan rast zaduženosti privatnoga nefinancijskog sektora upućuju na to da ukupni rizici za bankovni sustav ostaju povišeni, unatoč trenutačno vrlo povoljnim pokazateljima poslovanja.

2 [Odluka o kriterijima kreditiranja potrošača \(NN, br. 50/2025.\)](#)

2. Potencijalni okidači za materijalizaciju rizika

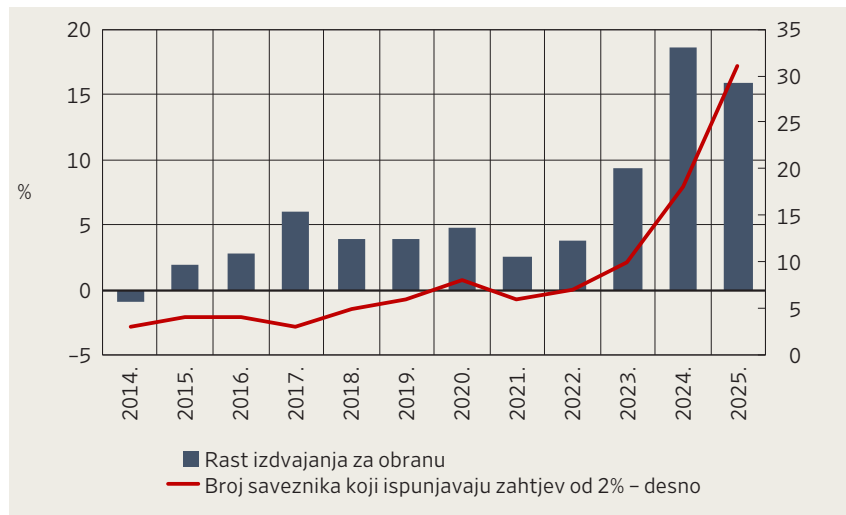
Eskalacija geopolitičkih napetosti na globalnoj razini ostaje glavni potencijalni okidač materijalizacije sistemskih rizika. Uz dugotrajni oružani sukob u Ukrajini, globalno okruženje obilježeno je pojavom dodatnih regionalnih kriza i postupnim slabljenjem uspostavljenih međunarodnih okvira suradnje, što pojačava neizvjesnost u globalnom financijskom sustavu. Intenziviranje geopolitičkih napetosti na Bliskom istoku i u dijelovima Azije, kao i povećana neizvjesnost u Latinskoj Americi pod utjecajem vanjskih čimbenika, mogli bi se, osobito s obzirom na značenje tih regija za globalnu opskrbu energentima i strateškim sirovinama, nepovoljno odraziti na gospodarsku aktivnost i financijska tržišta. Pritom su cijene energenata početkom ove godine bile izrazito kolebljive, što dodatno potvrđuje osjetljivost tržišta na geopolitičke šokove. U budućem bi razdoblju i odnosi između Sjedinjenih Američkih Država i Kine mogli biti važan izvor geopolitičke napetosti jer bi produbljivanje strateškog i gospodarskog suparništva moglo povećati neizvjesnost glede trgovinskih tokova i potaknuti tehnološko odvajanje tih država, s negativnim posljedicama za globalno gospodarstvo i financijska tržišta.

Trajno povećavanje izdataka za obranu, potaknuto rastom geopolitičkih napetosti, stvara sve izraženiji pritisak na javne financije europskih država. Povećanje izdataka za obranu, s trenutačnih razina koje se u velikom broju država članica NATO-a kreću oko 2% BDP-a, prema razinama i do 5% BDP-a, dodatno bi opteretilo javne financije većine europskih država (**Slika 7.**). Iako povećana ulaganja u obranu mogu potaknuti industrijsku aktivnost i tehnološki razvoj, povećani izdaci mogu ograničiti fiskalni prostor raspoloživ za financiranje drugih strateških ciljeva i javnih politika, poput klimatske tranzicije ili inovacija. Rast obrambenih izdataka, ako se ne financira novim porezima ili fiskalnim uštedama, povećat će proračunski manjak i nepovoljno se odraziti na javni dug, čime se umanjuje mogućnost država da pravodobno i učinkovito djeluju stabilizacijski i povećava ranjivost u slučaju gospodarske krize. U takvim okolnostima rast premije rizika za državne obveznice, koje služe kao referentna bezrizična stopa, mogao bi se preliti u nepovoljnije uvjete financiranja za ostale subjekte u gospodarstvu te dodatno usporiti gospodarsku aktivnost.

Rastuća ulaganja u razvoj i primjenu umjetne inteligencije, ako ih potiču pretjerano optimistična očekivanja budućih zarada, također mogu biti izvor potencijalnih ranjivosti za financijski sustav. Pojačana ulaganja u sektore povezane s umjetnom inteligencijom u velikoj se mjeri oslanjaju na očekivanja daljnjega tehnološkog napretka, rasta produktivnosti i visoke buduće profitabilnosti. S obzirom na već visoku razinu ulaganja (**Slika 8.**) financijski rezultati ulaganja slabiji od sadašnjih očekivanja mogli bi

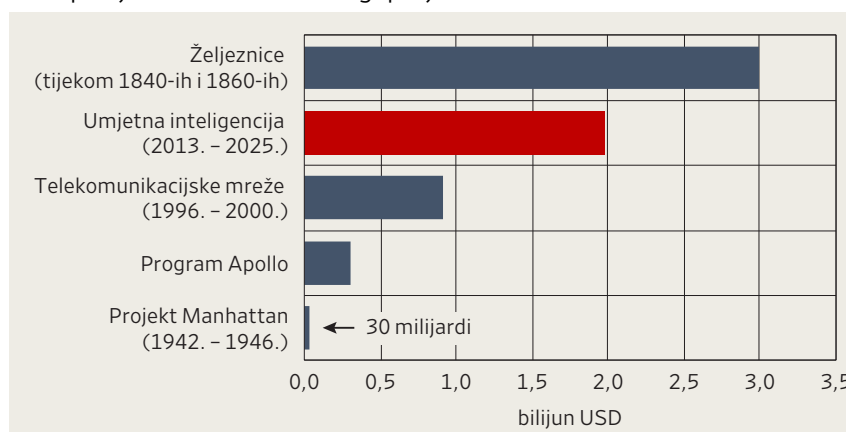
rezultirati padom tržišnih vrijednosti imovine povezane s tim ulaganjima, znatnim gubicima za investitore, smanjenjem dostupnosti financiranja te širim negativnim učincima na realno gospodarstvo i financijsku stabilnost. Isto tako, sve šira primjena umjetne inteligencije znatno povećava potražnju za električnom energijom i ključnim sirovinama, što može povećati kolebljivost cijena energenata i sirovina te pojačati troškovne pritiske u gospodarstvu.

Slika 7. Pogoršanje globalne sigurnosne situacije ubrzalo je realni rast obrambenih izdataka NATO-a

Napomena: Podaci na dan 3. lipnja 2025., zasnovani na cijenama i tečajevima iz 2021. Podaci su za 2024. i 2025. procjene. Zbirni podaci za NATO Europu i Kanadu od 2017. uključuju Crnu Goru (članica od 5. lipnja 2017.), od 2020. Sjevernu Makedoniju (članica od 27. ožujka 2020.), od 2023. Finsku (članica od 4. travnja 2023.), a od 2024. Švedsku (članica od 7. ožujka 2024.). Izvor: NATO, *Defence Expenditure of NATO Countries (2014–2025)*, Press Release, Public Diplomacy Division, 3. lipnja 2025.

Slika 8. Razmjeri ulaganja u umjetnu inteligenciju već sad nadmašuju neke povijesne tehnološke megaprojekte

Napomena: Svi iznosi izraženi su u cijenama iz 2024. godine, a podaci su za ulaganja u 2025. procjena. Procjene troškova Projekta Manhattan i programa Apollo potječu iz Nacionalne službe za parkove (National Park Service) i The Planetary Society. Procjene ulaganja u umjetnu inteligenciju preuzete su iz izvješća *Stanford University HAI AI Index Report 2025*. Procijenjeni iznosi ulaganja u telekomunikacijske mreže od 1996. do 2000. potječu iz organizacije Brookings Institution. Procjene ulaganja u željeznički procvat temelje se na istraživanjima Andrewa Odlyzka, profesora matematike na Sveučilištu Minnesota. Izvor: Reuters, "Investment in AI is exploding", Mayank Munjal i Vineet Sachdev, 5. prosinca 2025, dostupno na: <https://www.reuters.com/graphics/USA-ECONOMY/AI-INVESTMENT/gkvlqbgxkpb/>

3. Recentne makrobonitetne aktivnosti

U okružju jačanja rizika za financijsku stabilnost, s već donekle povišene razine, HNB je poduzeo dodatne mjere radi jačanja otpornosti kreditnih institucija na moguću materijalizaciju sistemskih rizika. Zbog nastavka jačanja cikličkih sistemskih rizika na domaćem tržištu HNB je krajem 2025. povećao stopu protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala s 1,5% na 2%, s predviđenim početkom primjene od 1. siječnja 2027. Istodobno je potvrđen status sedam ostalih sistemski važnih kreditnih institucija, kao i njihove stope zaštitnog sloja kapitala koje će se primjenjivati u 2026., pri čemu je za jednu instituciju stopa povećana. Kao i u Hrvatskoj, makrobonitetna politika u većini zemalja članica EGP-a u četvrtom tromjesečju 2025. ostala je usmjerena na jačanje i očuvanje otpornosti financijskog sustava, uz zadržavanje ili dodatno pooštavanje prethodno uvedenih makrobonitetnih mjera.

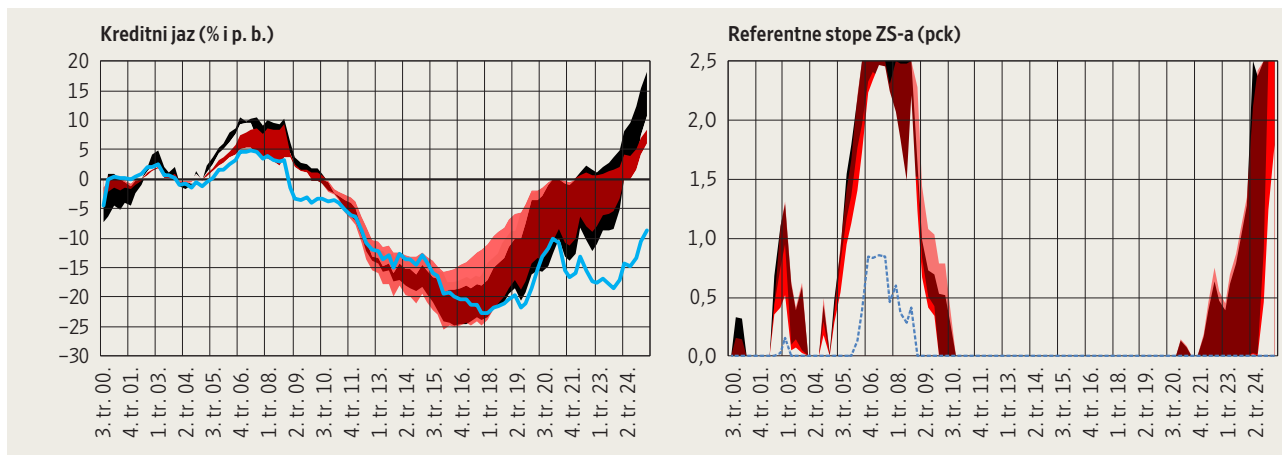
3.1. Povećanje stope protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala s 1,5% na 2%

HNB je u prosincu **povisio** stopu protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala s trenutno primjenjivih 1,5% na 2%, s početkom primjene 1. siječnja 2027. Domaći financijski ciklus i nadalje se nalazi u fazi ekspanzije, što se ponajprije očituje u snažnoj i široko rasprostranjenoj kreditnoj aktivnosti banaka te nastavku ubrzavanja rasta cijena stambenih nekretnina (vidi poglavlje 1.), stoga dodatno jačaju cikličke ranjivosti. Pokazatelji kreditnog jaza za Republiku Hrvatsku (**Slika 9.**) i kompozitni indikator cikličkoga sistemskog rizika (**Slika 10.**) dodatno su porasli, pri čemu je kompozitni indikator u drugom tromjesečju 2025. premašio povijesno najvišu vrijednost zabilježenu prije svjetske financijske krize. Odraz je to ponajprije snažnog rasta kredita i povećanja zaduženosti privatnoga nefinancijskog sektora u okružju niskih kamatnih stopa, što upućuje na moguće podcjenjivanje kreditnog rizika i drugih rizika. Porastu sistemskih rizika dodatno pridonosi i produbljenje manjka na tekućem računu platne bilance, koje odražava snažnu domaću potražnju i slabljenje troškovne i cjenovne konkurentnosti gospodarstva.

Jačanje kapitalne pozicije banaka usporedno s produbljivanjem cikličkih rizika djeluje komplementarno s novim **ograničenjima kriterija kreditiranja potrošača**. Makrobonitetna ograničenja kriterija kreditiranja potrošača, uvedena 1. srpnja 2025., ograničavaju prekomjerno zaduživanje i smanjuju rizičnost novih kredita kućanstvima te povećavaju otpornost kućanstava na moguće šokove dohotka ili uvjeta financiranja. Istodobno jačanje kapitalne pozicije banaka povećava njihovu sposobnost podnošenja

mogućih gubitaka u slučaju materijalizacije sistemskih rizika. Zajedničkim djelovanjem tih mjera ublažava se nakupljanje rizika za financijsku stabilnost i povećava se otpornost sustava na nepovoljne makroekonomske šokove. HNB će i nadalje pažljivo pratiti razvoj cikličkih ranjivosti u svjetlu domaćih i globalnih gospodarskih i financijskih kretanja te će po potrebi prilagođavati makrobonitetne mjere kako bi se osigurala njihova optimalna kombinacija, čime se pridonosi dugoročnoj stabilnosti financijskog sustava.

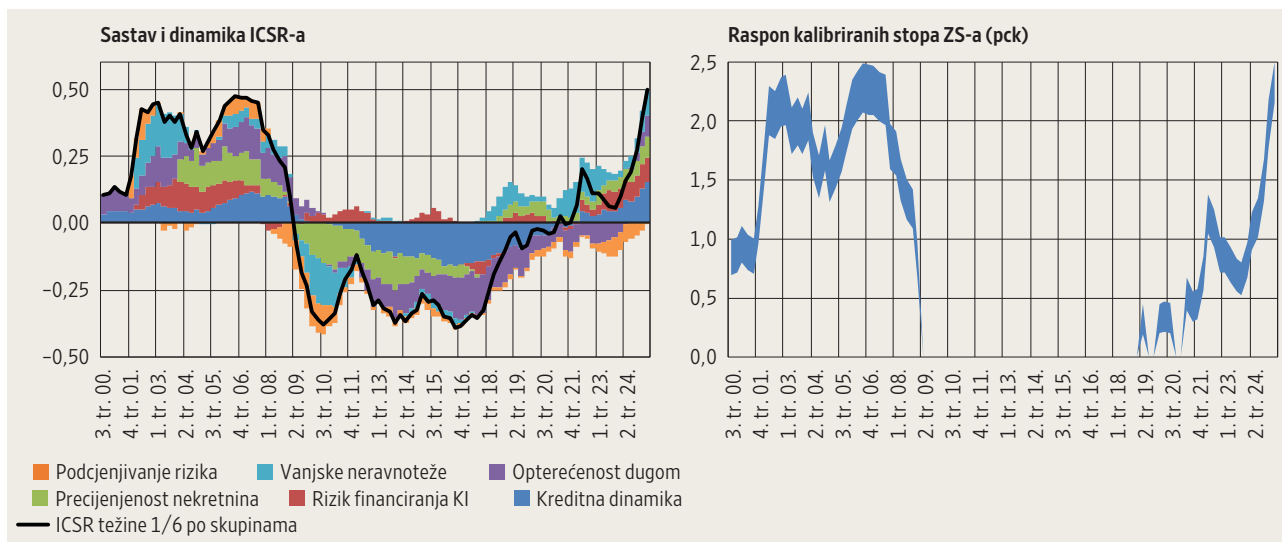
Slika 9. Raspon pokazatelja kreditnog jaza i pripadajućih referentnih stopa ZS-a (pck)

Napomena: Lijevo su prikazani bazelski jaz (plava krivulja) i raspon vrijednosti 12 kreditnih jazova koji za Republiku Hrvatsku bolje ispunjavaju signalnu funkciju u odnosu na bazelski jaz. Crveno osjenčano područje označuju raspon apsolutnih jazova, a crno osjenčano odnosi se na relativne jazove. Desno je prikazan raspon visine stopa ZS-a (pck) kalibriran na osnovi jazova s lijevog panela. Plava iscrtkana krivulja odnosi se na kalibraciju na osnovi bazelskog jaza s lijevog panela. Podrobniji podaci o metodologiji primijenjenoj u procjeni kreditnih jazova prikazani su u [Okviru 2](#). Unaprijeđenje metodologije utvrđivanja i kalibracije protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala u Republici Hrvatskoj, Makroprudencijalna dijagnostika br. 16.

Izvor: HNB

Slika 10. Kompozitni indikator cikličkoga sistemskog rizika (ICSR) i pripadajući raspon referentnih stopa ZS-a (pck)

Napomena: Kratica KI odnosi se na kreditne institucije. Donja granica za kalibraciju stope ZS-a (pck) odabrana je tako da stopa postane pozitivna prije nego što pokazatelji uključeni u izračun ICSR-a dosegnu medijalnu razinu, a gornja je granica određena najvišim percentilima distribucije ICSR-a.

Izvor: HNB

3.2. Preispitivanje sistemske važnosti kreditnih institucija

HNB je prosincu 2025. potvrdio status ostalih sistemski važnih (u nastavku teksta: OSV) kreditnih institucija za sedam banaka te je ujedno za jednu banku povećana stopa zaštitnog sloja kapitala. Tim se dodatnim zaštitnim slojem kapitala povećavaju otpornost i sposobnost podnošenja gubitaka pojedinih kreditnih institucija koje bi zbog svoje sistemske važnosti u slučaju poteškoća mogle negativno utjecati na stabilnost cijeloga financijskog sustava.

Za šest je kreditnih institucija OSV status utvrđen na temelju bodova sistemske važnosti, a za jednu na temelju stručne procjene. Bodovi sistemske važnosti odražavaju relativnu važnost pojedine kreditne institucije za financijski sustav prema pokazateljima poslovanja koji uključuju veličinu, značenje za gospodarstvo, složenost poslovanja i povezanost s financijskim sustavom. Kreditne institucije koje prelaze unaprijed utvrđen bodovni prag automatski se smatraju sistemski važnim institucijama. Za jednu kreditnu instituciju (Addiko bank d.d.) koja je ostala ispod bodovnog praga OSV status određen je na osnovi stručne procjene, uzimajući u obzir njezinu važnost za sustav osiguranja depozita i široku bazu klijenata, odnosno visoku integriranost u domaće gospodarstvo i financijske tokove.

Propisane stope zaštitnog sloja kapitala za OSV kreditne institucije za 2026. prilagođene su promjenama u njihovu tržišnom položaju kako bi se zaštitni slojevi primjereno povezali sa sistemskom važnošću svake pojedine OSV kreditne institucije. Pritom se utvrđena stopa za jednu OSV kreditnu instituciju povećala, a za drugu će se u 2026. primjenjivati niža stopa od utvrđene zbog regulatornog ograničenja povezanog s visinom stope njezine

Tablica 1. OSV kreditne institucije u Republici Hrvatskoj

OSV kreditna institucija	Bodovi sistemske važnosti na dan 31. 12. 2024.	Stopa ZS (OSV) od 1. 1. 2026. (%)		Stopa ZS (OSV) u 2025. (%)	
		Utvrđena	Primjenjiva ^a	Utvrđena	Primjenjiva ^a
Zagrebačka banka d.d., Zagreb	2936	2,5	2,25↓	2,5	2,5
Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb	2619	2,25↑	2,25↑	2,0	2,0
Erste&Steiermärkische Bank d.d., Rijeka	1635	2,0	2,0	2,0	2,0
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb	855	1,5	1,5	1,5	1,5
OTP banka Hrvatska d.d., Split	788	1,5	1,5	1,5	1,5
Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb	550	1,0	1,0	1,0	1,0
Addiko Bank d.d., Zagreb ^b	178	0,25	0,25	0,25	0,25

Napomena: Podebljane su stope ZS (OSV) (utvrđene i/ili primjenjive) koje su različite od onih u 2025. godini. Strelice označuju smjer promjene.

^a Stvarno primjenjiva stopa s obzirom na regulatorno ograničenje povezano s visinom stope matične OSV ili GSV kreditne institucije u EU-u, ako je primjenjivo

^b Dodatni pokazatelji sistemske važnosti koji prelaze prag značajnosti od 275 bodova: (1) iznos depozita u sustavu osiguranja depozita (316 bodova), (2) broj depozitnih računa fizičkih osoba (318 bodova) i (3) broj depozitnih računa pravnih osoba (380 bodova)

Izvor: HNB

matične kreditne institucije, koja se za 2026. smanjila s 1,5% na 1,25%. U skladu s tim primjenjiva stopa za tu OSV instituciju smanjila se s 2,5% na 2,25% (Tablica 1.).

3.3. Postupanje po preporukama Europskog odbora za sistemske rizike

Glede preporuka ESRB-a, HNB je krajem 2025. donio [odluke](#) o nepriznavanju uzajamne primjene makrobonitetnih mjera koje su donijela imenovana tijela Njemačke i Norveške jer mjerodavne izloženosti domaćih kreditnih institucija ne prelaze propisane pragove značajnosti. Riječ je o mjerama koje HNB nije uzajamno priznavao ni prije, a koje su nadležna tijela Njemačke i Norveške ponovno kalibrirala kako bi primjerenije odražavale razinu i strukturu sistemskih rizika u tim gospodarstvima. U Njemačkoj se tako zaštitni sloj za sektorski sistemski rizik za sve izloženosti prema fizičkim i pravnim osobama koje su osigurane stambenim nekretninama i nalaze se u Njemačkoj smanjio s 2% na 1%, a u Norveškoj se donja granica za prosječne pondere rizika za portfelj izloženosti osiguranih stambenim nekretninama u Norveškoj povećala s 20% na 25%.

3.4. Provođenje makrobonitetne politike u drugim zemljama Europskoga gospodarskog prostora

Većina zemalja članica EGP-a i dalje je usmjerena na jačanje i očuvanje otpornosti financijskog sustava, pa su u četvrtom tromjesečju 2025. prethodno uvedene makrobonitetne mjere ostale na snazi ili su dodatno ojačane. Protuciklički zaštitni sloj kapitala uz pozitivnu stopu početkom siječnja 2026. primjenjivao se u 25 od ukupno 30 zemalja članica EGP-a. Više od polovine tih zemalja slijedi strategiju pozitivne neutralne stope za izgradnju tog sloja, što znači da održavaju pozitivnu stopu protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala i u okružju neutralne razine cikličkih rizika. **Poljska** je, u skladu s vlastitom strategijom pozitivne neutralne stope, nastavila s planiranim povećanjem protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala te je u rujnu 2025. najavila povećanje te stope s 1% na unaprijed određenu ciljanu pozitivno neutralnu razinu od 2%, s početkom primjene od 30. rujna 2026.

Belgija od 1. srpnja 2026. ukida zaštitni sloj za sektorski sistemski rizik u visini od 6% na izloženosti fizičkim osobama osigurane stambenim nekretninama u Belgiji, koji je u primjeni samo za kreditne institucije koje primjenjuju pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB). Istodobno će se primjenjiva stopa protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala povećati s 1% na 1,25% za sve kreditne institucije. Ova prilagodba mjera

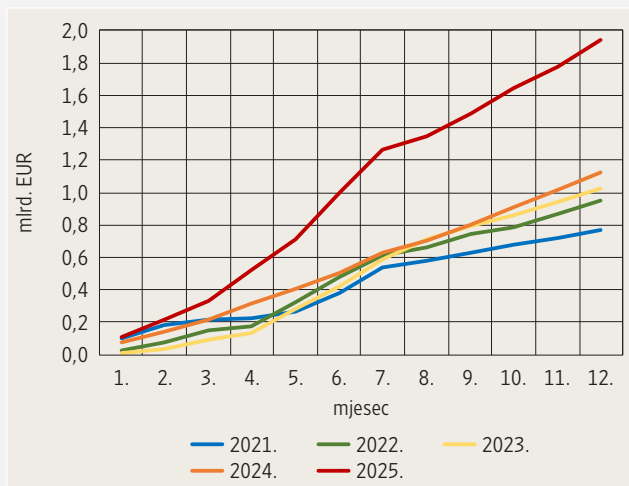
odražava smanjenje specifičnih ranjivosti povezanih s izloženostima osiguranim stambenim nekretninama te nastojanje da se makrobonitetni okvir pojednostavni i učini fleksibilnijim u uvjetima povišene neizvjesnosti.

S ciljem primjerenijeg pokrivanja rizika povezanog s tržištem nekretnina, Malta je proširila obuhvat primjene postojećega zaštitnog sloja za sektorski sistemski rizik u visini od 1,5%. Tako će se taj instrument, uz izloženosti fizičkim osobama osigurane stambenim nekretninama, od 30. lipnja 2026. primjenjivati i na izloženosti pravnim osobama osigurane komercijalnim nekretninama.

Okvir 1. Prvi učinci ograničenja kriterija kreditiranja potrošača

Hrvatska narodna banka uvela je u srpnju 2025. makrobonitetna ograničenja kriterija kreditiranja s ciljem ublažavanja rizika povezanih sa snažnim rastom kreditiranja kućanstava. Rast tih kredita postupno se pojačavao od 2023., uz relativno blage kriterije njihova odobravanja, što je upućivalo na slabljenje otpornosti kućanstava na nepovoljne šokove i na akumulaciju rizika za financijsku stabilnost.³ Kako bi ublažila navedene rizike, Hrvatska narodna banka ograničila je kriterije odobravanja kredita potrošačima, putem uvođenja maksimalnih dopuštenih omjera troška otplate duga i dohotka (DSTI), omjera glavnice kredita i vrijednosti nekretnine u zalogu (LTV) te ograničenja ročnosti, s početkom primjene od 1. srpnja 2025.⁴ Nove makrobonitetne mjere pritom su diferencirane između stambenih i nestambenih kredita te odražavaju prije svega različitu rizičnost tih kredita, ali i nastojanje da se umanje moguće nepovoljne posljedice ograničenja na dostupnost stanovanja. Mjere su oblikovane ponajprije kao preventivni alat za ublažavanje rizika povezanih s prekomjernim kreditiranjem potrošača te za jačanje financijske otpornosti kućanstava i financijskog sustava u cjelini.

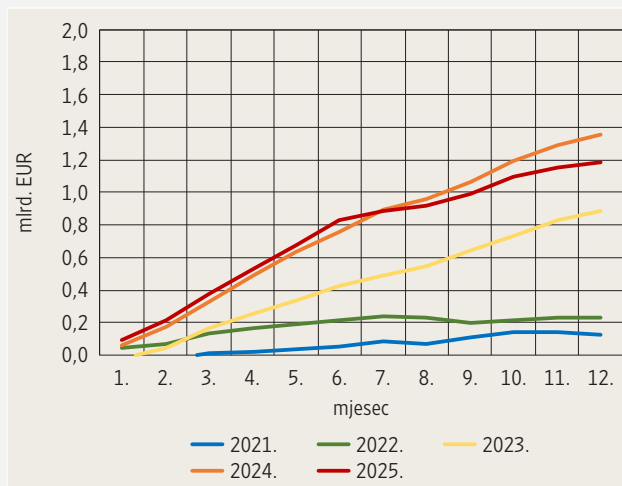
Slika 1. Rast stambenih kredita privremeno se ubrzao u prvoj polovini 2025.

Napomena: Podaci uključuju stambene kredite i hipotekarne kredite. Prikazan je godišnji kumulativni iznos transakcija koje isključuju cjenovne, tečajne i ostale promjene.

Izvor: HNB

Slika 2. Rast nestambenih kredita usporio se u drugoj polovini 2025.

Napomena: Prikazan je godišnji kumulativni iznos transakcija koje isključuju cjenovne, tečajne i ostale promjene.

Izvor: HNB

U prvoj polovini 2025. rast kreditiranja kućanstava bio je iznimno snažan, što ponajprije proizlazi iz snažnog ubrzanja stambenoga kreditiranja. Ubrzanje rasta stambenih kredita (poglavlje 1., Slika 5.) bilo

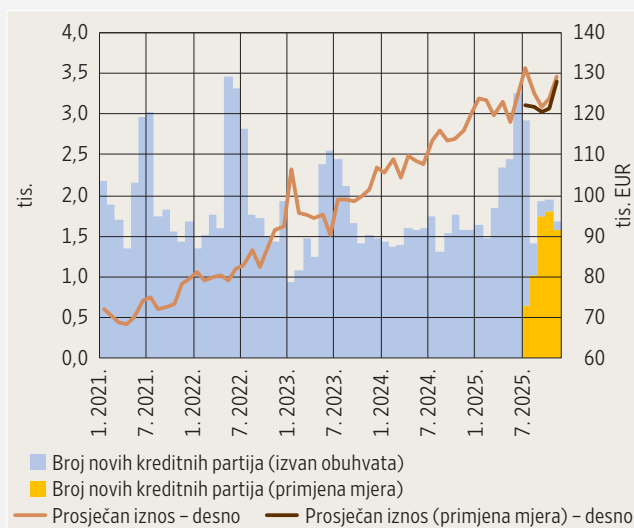
³ Vidi [Makroprudencijska dijagnostika 25. Okvir 1.](#)

⁴ Odluka o kriterijima kreditiranja potrošača ([NN, br. 50/2025.](#); u nastavku teksta: Odluka)

je uvelike povezano s uvođenjem tzv. akcijskih kamatnih stopa i ubrzanim ugovaranjem kredita prije početka primjene mjera. Tako je u razdoblju od travnja do srpnja 2025. isplaćeno gotovo 11 tisuća stambenih kredita, što je za 68% više nego u istom razdoblju 2024. i približno usporedivo s četveromjesečnim razdobljima u kojima su se isplaćivali subvencionirani stambeni krediti u 2021. i 2022. godini (slike 3. i 4.). S druge strane, nestambeni krediti u prvoj polovini 2025. nastavili su relativno snažno rasti, podjednakim intenzitetom kao i prethodne godine (slike 1. i 2.).

Rast stambenih kredita vrlo se postupno usporavao nakon uvođenja mjera, što je vidljivo i u broju kredita i u prosječnom iznosu. Naime, u prvim mjesecima primjene ograničenja i dalje se isplaćivao znatan iznos stambenih kredita ugovorenih prije stupanja Odluke na snagu, koji nisu podliježali novim ograničenjima. Tako je u srpnju gotovo 80% isplaćenih stambenih kredita bilo ugovoreno prije početka primjene mjera, nakon čega se taj udio postupno smanjivao, te je u studenome pao na manje od 10%. Broj isplaćenih stambenih kredita snažnije se smanjio tek nakon rujna, iako je u razdoblju od rujna do studenoga 2025. i dalje ostao viši nego u istom razdoblju 2024. Prosječan iznos stambenoga kredita, koji je prethodnih godina uglavnom pratio kretanje cijena stambenih nekretnina, u drugom tromjesečju 2025. iznosio je oko 122 tisuće eura, odnosno približno 12,5% više nego godinu prije. Nakon stupanja mjera na snagu prosječni iznos kredita tek se blago povećao te je u razdoblju od rujna do studenoga 2025. iznosio oko 123 tisuće eura. Kao posljedica toga, godišnja stopa rasta prosječnog iznosa stambenoga kredita usporila se na 7,8% u odnosu na isto razdoblje 2024. godine, unatoč nastavku dvoznamenkastog rasta cijena stambenih nekretnina (vidi poglavlje 1.).

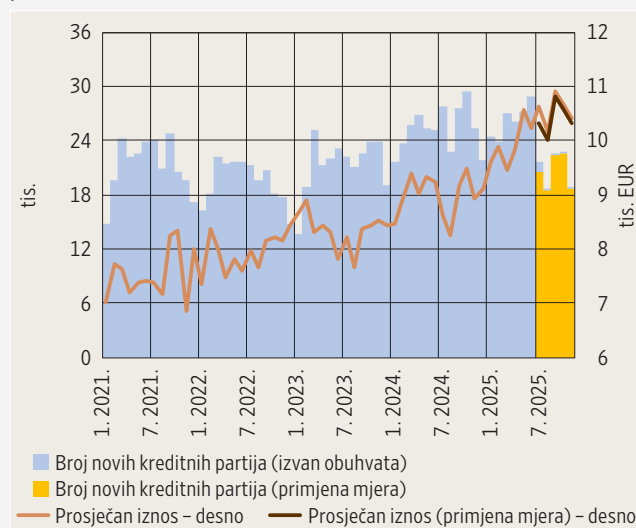
Slika 3. Rast broja i prosječnog iznosa stambenih kredita usporio se u drugoj polovini 2025.

Napomena: Isključeni su krediti kod kojih dolazi do ponovnih sporazuma. Krediti u tranšama uključeni su u mjesec u kojemu je isplaćena prva tranša. Prosječan iznos kredita isključuje kredite u tranšama.

Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Slika 4. Broj novih nestambenih kredita pao je u drugoj polovini 2025., a prosječni se iznos nastavio povećavati

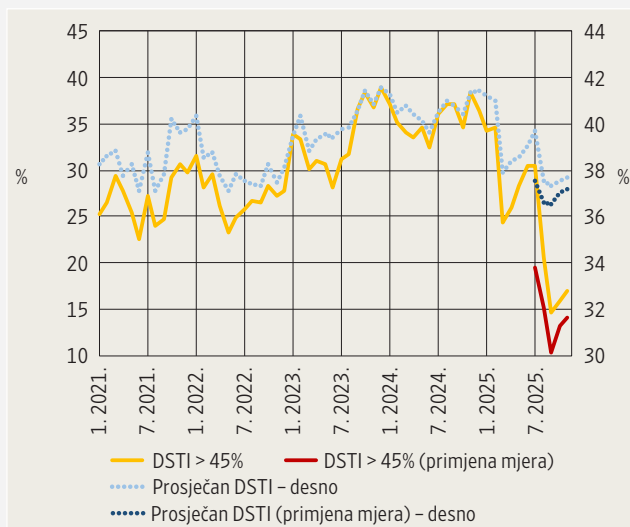
Napomena: Isključeni su krediti kod kojih dolazi do ponovnih sporazuma. Krediti u tranšama uključeni su u mjesec u kojemu je isplaćena prva tranša. Prosječan iznos kredita isključuje kredite u tranšama.

Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Usporavanje rasta nestambenih kredita u drugoj polovini 2025. bilo je snažnije od stambenih, uz smanjenje broja novih kredita, dok se prosječan iznos povećao. Nakon što se u drugom tromjesečju 2025. broj novih nestambenih kredita povećao za oko 6% u odnosu na isto razdoblje 2024., ti su krediti od samog početka primjene mjera gotovo u cijelosti bili obuhvaćeni novim ograničenjima, pa je tako u razdoblju od rujna do studenoga 2025. njihov broj pao za 22% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Istodobno, prosječan iznos nestambenih kredita počeo je snažnije rasti, pa se nakon 11% na godišnjoj razini u drugom tromjesečju 2025. ubrzao na gotovo 16% u razdoblju od rujna do studenoga.

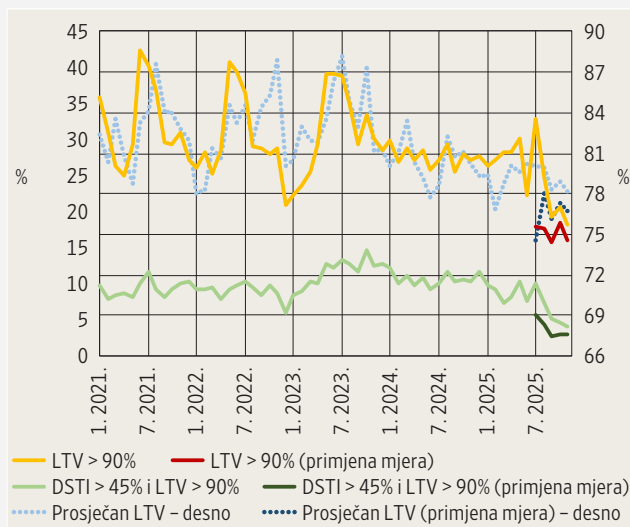
Uz usporavanje rasta kredita, primjena makrobonitetnih ograničenja osobito je pridonijela smanjenju rizičnosti novih kredita, ponajprije zbog smanjenja opterećenosti dohotka otplatama duga (DSTI) kod novih stambenih kredita. Prosječan DSTI omjer za nove stambene kredite počeo se smanjivati i prije početka primjene mjera, pod utjecajem pada prosječnih kamatnih stopa i nastavka višegodišnjeg produljenja ročnosti, te je u drugom tromjesečju 2025. iznosio 38,7% (Slika 5.). Nakon početka primjene ograničenja kriterija kreditiranja i postupnog smanjenja isplata ranije ugovorenih kredita prosječan DSTI omjer dodatno se smanjio, unatoč stabilnim kamatnim stopama i nepromijenjenoj ročnosti, te je u razdoblju od rujna do studenoga 2025. iznosio 37,5%, a za kredite isplaćene i ugovorene nakon 1. srpnja iznosio je 36,9%. Istodobno se znatno smanjio i udio glavnice stambenih kredita s DSTI omjerom iznad 45%, koji je s 28,4% u drugom tromjesečju 2025. pao na 15,8% u razdoblju od rujna do studenoga 2025., a bio je još i niži za kredite ugovorene nakon 1. srpnja.

Slika 5. Uvođenjem ograničenja ubrzalo se smanjenje udjela stambenih kredita s DSTI omjerom višim od 45%

Napomena: "DSTI > 45%" odnosi se na udio glavnice kredita kojima je DSTI omjer pri procjeni kreditne sposobnosti viši od 45%.
Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Slika 6. U razdoblju od srpnja do studenoga prepолоvio se udio kredita s istodobno visokim DSTI i LTV omjerima

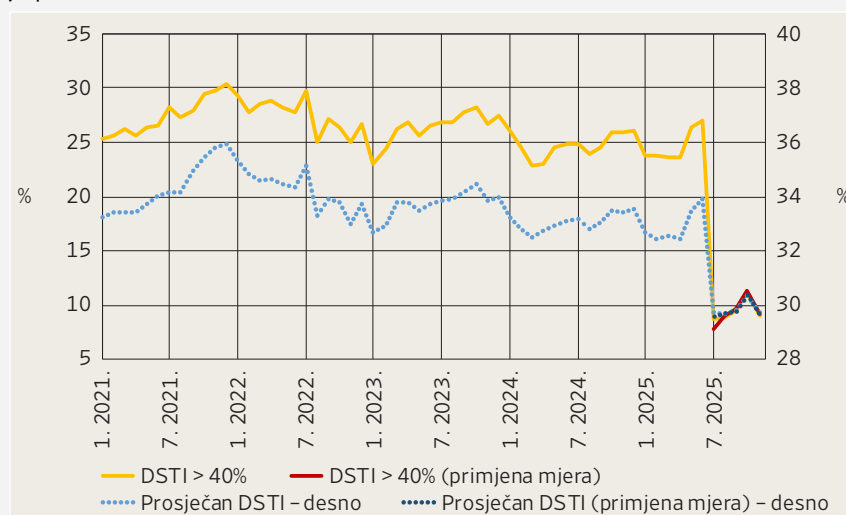

Napomena: "LTV > 90%" odnosi se na udio glavnice kredita kojima je LTV omjer pri procjeni kreditne sposobnosti viši od 90%. "DSTI > 45% i LTV > 90%" odnose se na udio glavnice kredita kojima je DSTI omjer pri procjeni kreditne sposobnosti viši od 45%, a LTV omjer viši od 90%.
Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Pokrivenost glavnice kredita vrijednošću nekretnine dane kao instrument osiguranja također se poboljšala s primjenom makrobonitetnih ograničenja. Prosječan LTV omjer za nove stambene kredite, koji je u prvoj polovini 2025. kao i tijekom 2024. iznosio prosječno oko 80%, u razdoblju od rujna do studenoga 2025. blago se smanjio na 78,5%, a za kredite isplaćene i ugovorene nakon 1. srpnja na 76,7% (**Slika 6.**). Slično vrijedi i za udio glavnice kredita s LTV omjerom višim od 90% koji se, s 26% u drugom tromjesečju 2025., smanjio na 20% u razdoblju od rujna do studenoga. Osim toga, posebno je izraženo smanjenje udjela najrizičnijih kredita, odnosno onih kod kojih su istodobno prisutni povišeni DSTI i LTV omjeri. Udio takvih stambenih kredita znatno se smanjio, s 8,6% u drugom tromjesečju 2025., na 4,7% u razdoblju od rujna do studenoga, odnosno na 2,9% kod kredita ugovorenih nakon 1. srpnja.

Pokazatelji rizičnosti nestambenih kredita još su se izraženije poboljšali od pokazatelja za stambene kredite. Prosječan DSTI omjer za nove nestambene kredite (**Slika 7.**) smanjio se s 33,3% u drugom tromjesečju 2025. na približno 30% u razdoblju od rujna do studenoga. Istodobno je snažno pao udio kredita s DSTI omjerom iznad propisanog ograničenja od 40%, s oko 26% na 10%. To upućuje na brzo i snažno ublažavanje rizičnog profila novih nestambenih kredita nakon primjene makrobonitetnih ograničenja, što je vezano uz stroža ograničenja i manji obujam dopuštenih odstupanja, kao i manji vremenski odmak između ugovaranja i isplate kredita.

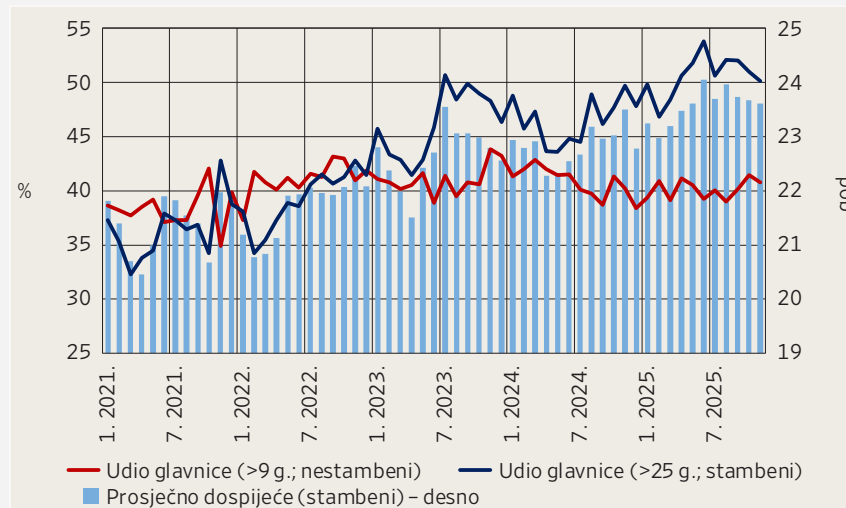
Slika 7. Udio nestambenih kredita s DSTI omjerom višim od 40% snažno je pao

Napomena: "DSTI > 40%" odnosi se na udio glavnice kredita kojima je DSTI omjer pri procjeni kreditne sposobnosti viši od 40%.

Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Slika 8. Rast ročnosti novih stambenih kredita zaustavljen je u drugoj polovini 2025.

Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Usporedno s uvođenjem maksimalne ročnosti, u drugoj polovini 2025. zaustavila se tendencija produljenja ročnosti novih stambenih kredita. Inicijalno potaknuta rastom kamatnih stopa, ročnost novih stambenih kredita u razdoblju od druge polovine 2022. do drugog tromjesečja 2025. porasla je u prosjeku s 22 na 23,8 godina (Slika 8.), što je donekle ublažilo porast tereta otplate. Nakon toga prosječna ročnost stagnirala je te su se u listopadu i studenome 2025. stambeni krediti u prosjeku odobraval na rok od 23,6 godina. S druge strane, u razdoblju od 2022. do 2025. ročnost nestambenih kredita uglavnom se nije mijenjala i iznosila je blago iznad sedam godina, pri čemu se udio glavnice kredita odobrenih na rok dulji od devet godina (ponajprije krediti odobreni na deset godina) kretao na razini od oko 40%.

Sveukupno promatrano, makrobonitetna ograničenja kriterija kreditiranja u prvih nekoliko mjeseci primjene postigla su očekivane učinke u ublažavanju rizika povezanih s kreditiranjem kućanstava. Nakon privremenog ubrzanja stambenoga kreditiranja u razdoblju neposredno uoči početka primjene mjera, u drugoj polovini 2025. rast kredita stanovništvu usporio se, osobito u segmentu nestambenih kredita. Rast stambenoga kreditiranja vrlo se postupno usporava, što odražava blaža propisana ograničenja i dulji vremenski odmak između ugovaranja i isplate kredita. Istodobno, smanjenje udjela kredita s visokim vrijednostima pokazatelja zaduženosti (DSTI i LTV omjera) upućuje na smanjenje rizika pri kreditiranju potrošača. S obzirom na to da djeluje preventivno i ublažava rizike povezane s prekomjernim kreditiranjem potrošača, ograničavanje kriterija kreditiranja čini trajni strukturni element makrobonitetne politike HNB-a. U skladu s tim HNB će nastaviti pratiti učinak propisanih ograničenja na kreditnu aktivnost i rizike povezane sa zaduživanjem kućanstava, uzimajući u obzir dostupnost financiranja, cjelokupni skup mjera makrobonitetne politike te razvoj sistemskih rizika i općih makrofinancijskih okolnosti, te će mjere po potrebi prilagoditi uz pravodobno informiranje javnosti.

Tablica O.1. Odabrani pokazatelji kreditiranja potrošača

Stambeni krediti												
Tromjesečje	Iznos isplaćene glavnice (mil. EUR)	Broj novih kreditnih partija	Prosječan iznos kredita (tis. EUR)	Prosječno dospijete (g.)	Prosječna nominalna kamatna stopa (%)	Prosječan DSTI	DSTI > 45%	Prosječan LTV	LTV > 90%	DSTI > 45% i LTV > 90%	Prosječan LTI	LTI > 6
2024.	2.112	18.475	111,5	22,8	3,8	40,7%	35,5%	80,3%	27,6%	10,7%	4,8	29,1%
1. tr. 2025.	618	4.956	122,1	23,1	3,5	39,9%	30,7%	78,4%	27,2%	8,8%	5,0	32,0%
2. tr. 2025.	984	8.042	122,1	23,8	3,0	38,7%	28,4%	80,0%	26,4%	8,6%	5,2	35,8%
4. tr. 2025.	801	6.257	126,8	23,8	3,0	38,5%	23,5%	79,5%	27,0%	8,0%	5,0	33,4%
Od toga: izvan obuhvata	395	2.850	133,8	24,1	3,0	40,3%	33,8%	82,7%	37,5%	12,3%	5,2	36,1%
Od toga: primjena mjera	406	3.407	121,3	23,5	3,1	36,8%	13,6%	76,4%	16,8%	3,8%	4,9	30,9%
4. tr. 2025. ^a	471	3.631	126,4	23,6	3,1	37,6%	16,5%	78,6%	19,5%	4,5%	5,0	31,6%
Od toga: izvan obuhvata	56	267	152,9	23,8	3,1	41,9%	37,3%	90,0%	36,5%	15,8%	5,2	38,7%
Od toga: primjena mjera	415	3.364	124,4	23,6	3,1	37,1%	13,7%	77,0%	17,3%	3,0%	4,9	30,6%

Nestambeni krediti

Tromjesečje	Iznos isplaćene glavnice (mil. EUR)	Broj novih kreditnih partija	Prosječan iznos kredita (tis. EUR)	Prosječno dospjeće (g.)	Prosječna nominalna kamatna stopa (%)	Prosječan DSTI	DSTI > 40%	Prosječan LTI	LTI > 2
2024.	2.975	303.496	9,0	7,1	6,0	33,1%	24,7%	1,2	14,2%
1. tr. 2025.	805	75.482	9,6	7,1	5,7	32,6%	23,7%	1,1	10,9%
2. tr. 2025.	872	82.339	10,2	7,2	5,6	33,3%	25,7%	1,1	11,2%
3. tr. 2025.	669	62.976	10,6	7,2	5,6	29,8%	9,1%	1,1	10,7%
Od toga: izvan obuhvata	27	1.436	18,8	6,7	4,8	32,3%	14,4%	1,3	12,5%
Od toga: primjena mjera	641	61.540	10,4	7,2	5,6	29,7%	8,8%	1,1	10,6%
4. tr. 2025. ^a	441	41.666	10,6	7,2	5,5	30,1%	10,3%	1,1	11,3%
Od toga: izvan obuhvata	6	203	27,1	3,3	3,5	31,1%	2,8%	0,7	0,0%
Od toga: primjena mjera	435	41.463	10,5	7,3	5,5	30,1%	10,4%	1,1	11,4%

Napomena: Isključeni su krediti kod kojih dolazi do ponovnih sporazuma. Krediti u tranšama uključeni su u broj kredita u mjesecu u kojemu je isplaćena prva tranša, a u iznos glavnice pri isplati svake tranše. Prosječan iznos kredita isključuje kredite u tranšama. “DSTI > 45%” i “DSTI > 40%” odnose se na udio glavnice kredita kojima je DSTI omjer pri procjeni kreditne sposobnosti viši od 45%, odnosno 40%. “LTV > 90%” odnosi se na udio glavnice kredita kojima je LTV omjer pri procjeni kreditne sposobnosti viši od 90%. “Prosječan LTI” odnosi se na omjer glavnice kredita i dohotka potrošača, a “LTI > 6” na udio glavnice kredita kojima je iznos glavnice kredita veći od 6 godišnjih dohodaka.

^a Podaci za četvrto tromjesečje 2025. odnose se na listopad i studeni.

Izvor: HNB (Uvjeti kreditiranja potrošača)

Tablica 1. Pregled makrobonitetnih mjera po zemljama članicama EGP-a

	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	ES	FI	FR	GR	HR	HU	IE	IS	IT	LT	LU	LI	LV	MT	NL	NO	PL	PT	RO	SE	SI	SK		
Zaštitni sloj kapitala i likvidnosti																																
ZS (ok)	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ZS (pck) u primjeni (%)	0	1,0	2,0	1,5	1,25	0,75	2,5	1,5	0,5	0	1,0	0,25	1,5	1,0	1,5	2,5	0	1,0	0,5	0	1,0	1,0	2,0	2,5	1,0	0,75	1,0	2,0	1,0	1,5		
ZS (pck) u najavi (%)		1,25							1,0			0,5	2,0												2,0							
ZS (gsv)						•			•		•											•										
ZS (osv)	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		
ZS (ssr)	•		•		•		•			•			•	•		•						•	•	•			•	•				
Sektorski ZS (ssr)	•					•	•										•	•			•					•		•				
Omjeri likvidnosti														•									•	•				•				
Limiti za prudencijalne omjere																																
DSTI	•		•	•				•		•	•	•	•	•		•		•			•	•			•	•	•		•		•	
DTI/LTI							•								•						•			•							•	
LTD																													•			
LTV	•	•	•	•	•		•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	
Amortizacija kredita					•							•			•				•		•			•			•	•			•	
Dospijee kredita	•		•		•			•		•	•		•				•				•	•	•		•	•	•	•		•	•	
Ostale mjere																																
Stup 2		•		•																								•				
Ponderi rizika								•					•						•		•		•		•		•		•			
LGD																								•								
Testiranje osjetljivosti/ otpornosti na stres										•					•										•							
Ostalo	•		•				•						•		•							•			•		•		•		•	•

Napomena: Navedene su mjere koje su u skladu s europskom regulativom, odnosno Uredbom (EU) br. 575/2013 o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva (CRR) te Direktivom 2013/36/EU o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima (CRD V). Popis kratice s objašnjenjima nalazi se na kraju publikacije. Zelenom bojom označene su mjere koje su dodane ili promijenjene u odnosu na prethodnu verziju tablice.

Izvori: ESRB; HNB; notifikacije središnjih banaka i mrežne stranice središnjih banaka zaključno s danom 16. siječnja 2026.

Za detaljnije podatke vidi: <http://index.en.html> i <https://www.esrb.europa.eu/home/coronavirus/html/index.en.html>.

Tablica 2. Provedba makrobonitetne politike i pregled makrobonitetnih mjera u Hrvatskoj

Mjera	Primarni cilj	Godina uvođenja	Opis	Temelji za standardne mjere u pravu Unije	Datum aktivacije	Učestalost revizije
Makrobonitetne mjere koje je provodio HNB prije uvođenja CRD-a IV						
Prije uvođenja CRD-a IV HNB se koristio različitim mjerama makroprudencijalne prirode, od kojih su najvažnije navedene i opisane u: a) Galac, T. i Kraft, E. (2011.): http://elibrary.worldbank.org/doi/pdf/10.1596/1813-9450-5772 b) Vujičić, B. i Dumičić, M. (2016.): https://www.bis.org/publ/bppdf/bispap86l.pdf						
Makrobonitetne mjere predviđene CRD-om IV i CRR-om koje provodi tijelo nadležno za provedbu makrobonitetne politike						
ZS (ok)	Rast kredita i zaduženosti u skladu s Preporukom ESRB/2013/1	2014.	Rano uvođenje: na razini od 2,5%	CRD, čl. 160. (6.)	1. 1. 2017..	Diskrecijska odluka
		2015.	Mala i srednja investicijska društva izuzeta iz obveze održavanja zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	CRD, čl. 129. (2.)	17. 7. 2015.	Diskrecijska odluka
ZS (pck)	Rast kredita i zaduženosti u skladu s Preporukom ESRB/2013/1 i provedbom Preporuke ESRB/2014/1	2015.	Stopa ZS (pck) 1,5%; u najavi stopa ZS (pck) od 2% od 1. 1. 2027.	CRD, čl. 136.	1. 1. 2016.	Tromjesečno
		2015.	Mala i srednja investicijska društva izuzeta iz obveze održavanja protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala	CRD, čl. 130. (2.)	17. 7. 2015.	Diskrecijska odluka
ZS (osv)	Ograničiti sistemski učinak neusklađenih poticaja radi smanjenja moralnog hazarda u skladu s Preporukom ESRB/2013/1	2015.	Krajem 2025. preispitivanjem je utvrđeno sedam OSV KI s odgovarajućim stopama OSV zaštitnog sloja kapitala: 2,5% za Zagrebačku banku d.d., Zagreb, 2,25% za Privrednu banku Zagreb d.d., 2,0% za Erste&Steiermärkische Bank d.d., Rijeka, 1,5% za Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb i OTP banku Hrvatska d.d., Split, 1,0% za Hrvatsku poštansku banku d.d., Zagreb, 0,25% za Addiko Bank d.d., Zagreb.	CRD, čl. 131.	1. 2. 2016.	Jednom godišnje
ZS (ssr)	Rast kredita i zaduženosti u skladu s Preporukom ESRB/2013/1	2014.	Dvije stope ZS (ssr) (1,5% i 3%) primijenjene su na dvije podgrupe banaka (tržišni udio < 5%, tržišni udio ≥ 5%). Primijenjeno na sve izloženosti.	CRD, čl. 133.	19. 5. 2014.	Jednom godišnje
		2017.	Visina dviju stopa ZS (ssr) (1,5% i 3%) i primjena na sve izloženosti ostaju nepromijenjene. Odlukom (NN, br. 78/2017.) izmijenjen je način utvrđivanja dviju podgrupa na koje se ZS (ssr) primjenjuje. Podgrupe se utvrđuju izračunom pokazatelja prosječnoga trogodišnjeg udjela imovine kreditne institucije ili grupe kreditnih institucija u ukupnoj imovini nacionalnoga financijskog sektora (pokazatelj < 5%, pokazatelj ≥ 5%). Preispitivanjem u 2019. utvrđeno je da visina stopa za dvije podgrupe ostaje nepromijenjena.	CRD, čl. 133.	17. 8. 2017.	Najmanje jednom u dvije godine
		2020.	Odlukom (NN, br. 144/2020.) određena je jedinstvena stopa ZS(ssr) u visini od 1,5 % ukupnog iznosa izloženosti. Od kraja 2020. sve kreditne institucije sa sjedištem u RH dužne su održavati stopu ovoga zaštitnog sloja u visini od 1,5%	CRD V, čl. 133.	29. 12. 2020.	Najmanje jednom u dvije godine
Ponderi rizika za izloženosti osigurane hipotekom na stambenim nekretninama	Rast kredita i zaduženosti u skladu s Preporukom ESRB/2013/1	2014.	Strože definiranje stambenih nekretnina za primjenu povlaštenih pondera rizika (npr. vlasnik ne može imati više od dvije stambene nekretnine, izuzimaju se kuće za odmor, potreba uvođenja kategorije stambenih objekata u kojima stanuju vlasnici ili najmoprimci).	CRR, čl. 124., 125.	1. 1. 2014.	Diskrecijska odluka
		2024.	U skladu s izmjenama Uredbe o kapitalnim zahtjevima (tzv. CRR3), prilagođeni su kriteriji za primjenu povlaštenog pondera rizika na izloženosti osigurane stambenim nekretninama. Stroža definicija stambene nekretnine za primjenu povlaštenog pondera rizika sada podrazumijeva da korisnik kredita nema više od dvije nekretnine i da nekretnina kojom se osigurava izloženost nije kuća za odmor.	CRR, čl. 124., 125.	1. 1. 2025.	Diskrecijska odluka
Ponderi rizika za izloženosti osigurane hipotekom na poslovnim nekretninama	Smanjenje i sprječavanje pretjerane ročne neusklađenosti i tržišne nelikvidnosti u skladu s Preporukom ESRB/2013/1	2014.	HNB je izdao preporuku bankama (pravno neobvezujuća mjera) o izbjegavanju uporabe pondera rizika od 50% za izloženosti osigurane poslovnim nekretninama u uvjetima niske tržišne likvidnosti.	CRR, čl. 124., 126.	1. 1. 2014.	Diskrecijska odluka
		2016.	Odluka o višim ponderima rizika za izloženosti osigurane hipotekom na poslovnim nekretninama; ponder rizika 100% (zamjenjuje preporuku HNB-a iz 2014., odnosno efektivno je povećan s 50%)	CRR, čl. 124., 126.	1. 7. 2016.	Diskrecijska odluka
		2024.	U svjetlu izmjena Uredbe o kapitalnim zahtjevima (tzv. CRR3), ukinuta je propisana nacionalna diskrecija u obliku obvezne primjene višeg pondera rizika (100%) na izloženosti osigurane hipotekom na poslovnim nekretninama.	CRR, čl. 124., 126.	1. 1. 2025.	Diskrecijska odluka
Ostale mjere i aktivnosti politike koje provode tijela nadležna za makrobonitetnu politiku, a koje su važne za tu politiku						
Zaštita i podizanje svijesti potrošača	Podizanje svijesti i kreditne sposobnosti dužnika u skladu s Preporukom ESRB/2011/1	2013.	Odluka o sadržaju i obliku u kojem se potrošaču daju informacije prije ugovaranja pojedine bankovne usluge (kreditne institucije obvezne su obavještavati klijente o promjenama kamatnih stopa i valutnom riziku)		1. 1. 2013.	Diskrecijska odluka
		2013.	Izmjena odluke od 1. siječnja 2013. (kreditne institucije bile su obvezne pružati i informacije o povijesnim oscilacijama valute u kojoj je nominiran kredit ili valute uz koju je kredit vezan u odnosu na domaću valutu u proteklih 12 i 60 mjeseci)		1. 7. 2013.	Diskrecijska odluka
Informativna lista ponude potrošačima s ciljem zaštite i podizanja svijesti potrošača	Podizanje svijesti dužnika u skladu s Preporukom ESRB/2011/1 i poticanje cjenovne konkurencije u bankovnom sustavu	2017.	Informativna lista ponude kredita potrošačima, dostupna na mrežnim stranicama HNB-a, donosi sustavan i pretraživ pregled podataka o uvjetima pod kojima banke odobravaju kredite. Informativnom su listom standardne informacije dostupne potrošaču proširene informacijama o kamatnim stopama.		14. 9. 2017.	Diskrecijska odluka
Zaštita i podizanje svijesti potrošača	Pitanja financijske stabilnosti povezana s razinom svijesti dužnika o rizicima	2016.	HNB daje čvrste preporuke (javno) dužnicima da pozorno analiziraju dostupne informacije i dokumentaciju o ponudnim proizvodima i uslugama prije donošenja konačne odluke, kao što je običaj i u slučaju bilo kojega drugog ugovora.		1. 9. 2016.	Diskrecijska odluka
Preporuka za ublažavanje kamatnoga i kamatno induciranoga kreditnog rizika	Ublažavanje kamatnog rizika u sektoru kućanstava i kamatno induciranoga kreditnog rizika u portfeljima banaka i poticanje konkurencije proizvodima u bankovnom sustavu	2017.	Kreditnim institucijama koje pružaju usluge kreditiranja potrošača preporučuje da svoju paletu kreditnih proizvoda prošire kreditima s fiksnom kamatnom stopom, uz minimiziranje popratnih troškova za potrošače.		26. 9. 2017.	Diskrecijska odluka

Mjera	Primarni cilj	Godina uvođenja	Opis	Temelj za standardne mjere u pravu Unije	Datum aktivacije	Učestalost revizije
Dodatni kriteriji za procjenu kreditne sposobnosti potrošača pri odobravanju stambenih potrošačkih kredita	“Upravljanje kreditnim rizicima kod stambenih potrošačkih kredita u skladu sa Smjernicom EBA-e o procjeni kreditne sposobnosti (EBA/GL/2015/11) te Smjernicom EBA-e o provođenju postupka naplate dospjelih neplaćenih obveza i izvršnog postupka (EBA/GL/2015/12)”	2017.	HNB donosi Odluku o dodatnim kriterijima za procjenu kreditne sposobnosti potrošača te provođenju postupka naplate dospjelih neplaćenih obveza i dobrovoljne namire čiji su obveznici primjene kreditne institucije koje posluju u RH.		1. 1. 2018.	Diskrecijska odluka
Preporuka o postupanju pri odobravanju nestambenih kredita potrošačima	Pitanja financijske stabilnosti zbog kreditnog rizika u portfeljima stambenih kredita banaka i zaštita potrošača od prekomjernog zaduživanja	2019.	Svim kreditnim institucijama koje pružaju usluge kreditiranja potrošača u Republici Hrvatskoj preporučuje da za sve nestambene kredite potrošačima s izvornim rokom dospijeća jednakim ili većim od 60 mjeseci pri utvrđivanju kreditne sposobnosti potrošača uzimaju u obzir minimalne životne troškove koji ne mogu biti manji od iznosa propisanog zakonom kojim se regulira iznos dijela plaće zaštićenog od ovrhe.		28. 2. 2019.	Diskrecijska odluka
Odluka o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača	Stvaranje analitičke podloge za praćenje sistemskog i kreditnog rizika i kalibraciju mjera usmjerenih na korisnike kredita te ispunjavanje zahtjeva iz preporuka ESRB-a o zatvaranju praznina u podacima o nekretninama (ESRB/2016/14 i ESRB/2019/3)	2020.	Uvodi se novi izvještajni sustav, kojim se predviđa mjesečno prikupljanje pojedinačnih podataka o svim novoodobrenim kreditima potrošačima na razini kreditne partije te godišnje prikupljanje podataka o stanjima svih kredita potrošačima na razini kreditne partije. Prikupljeni podaci služit će za analizu i redovito praćenje sistemskog rizika, praćenje kreditnog rizika, kalibraciju makrobonitetnih mjera i po potrebi praćenje postupaka kreditnih institucija kojima su izrečene mjere.		2. 4. 2020.	Diskrecijska odluka
Odluka o kriterijima kreditiranja potrošača	Ublažavanje prekomjernog zaduživanja potrošača, odnosno prekomjernog preuzimanja rizika od strane banaka, što može dovesti do poteškoća pri otplati kredita te stvoriti gubitke za banke, nepovoljno utječući na financijsku stabilnost	2025.	Odlukom se ograničuje iznos mjesečne otplate duga u odnosu na dohodak potrošača (engl. <i>debt service to income</i> , DSTI) na najviše 45% za stambene i 40% za nestambene kredite, a za kredite osigurane nekretninama i ukupan iznos kredita u odnosu na vrijednost nekretnine u zalogu (engl. <i>loan to value</i> , LTV) koji ne smije biti veći od 90%. Ročnost se stambenih i nestambenih kredita potrošačima koji su osigurani nekretninom ograničuje na trideset, a ostalih nestambenih kredita na deset godina. Banka može na osnovi vlastite procjene do 20% stambenih i 10% nestambenih kredita u svakom tromjesečju odobriti i mimo navedenih DSTI ograničenja, kao i 20% kredita potrošačima mimo LTV ograničenja.		1. 7. 2025.	Diskrecijska odluka
Ostale mjere čiji su efekti od makrobonitetne važnosti						
Izmjene i dopune Zakona o potrošačkom kreditiranju	Pitanja financijske stabilnosti zbog kamatnoga i valutnog rizika	2013.	Za utvrđivanje kamatne stope definirani su fiksni i promjenjivi parametri, čime se ograničuje učinak aprecijacije tečaja na stambene kredite na najviše 20%.		1. 12. 2013.	Diskrecijska odluka
Izmjene i dopune Zakona o potrošačkom kreditiranju	Pitanja financijske stabilnosti zbog kamatnoga i valutnog rizika	2014.	Banke su obvezne obavještavati svoje klijente o tečajnom i kamatnom riziku u pisanom obliku.		1. 1. 2014.	Diskrecijska odluka
Izmjene i dopune Zakona o potrošačkom kreditiranju	Pitanja financijske stabilnosti zbog valutnog rizika	2015.	Zamrzavanje tečaja CHF/HRK na 6,39		1. 1. 2015.	Diskrecijska odluka
Izmjene i dopune Zakona o potrošačkom kreditiranju	Pitanja financijske stabilnosti zbog valutnog rizika	2015.	Konverzija kredita u švicarskim francima		1. 9. 2015.	Diskrecijska odluka
Zakon o stambenom potrošačkom kreditiranju	Pitanja financijske stabilnosti zbog kamatnoga i valutnog rizika	2017.	Za utvrđivanje promjenjive kamatne stope definirana je struktura kamatne stope kroz referentne promjenjive parametre i fiksni dio stope; za stambene potrošačke kredite u stranoj valuti klijentima je dana mogućnost jednokratne konverzije kredita iz valute u kojoj je kredit nominiran ili za koju je vezan u alternativnu valutu bez dodatnih troškova.		20.10.2017.	Diskrecijska odluka
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama	Ispunjavanje uvjeta za ulazak u blisku suradnju s ESB-om i pravna podloga za uvođenje zakonski obvezujućih mjera usmjerenih na korisnike kredita	2020.	Detaljnije razrađene ovlasti HNB-a u donošenju i provedbi makrobonitetnih mjera među kojima se prvi put izričito navode i mjere usmjerene na korisnike kredita. ESB-u je omogućeno izdavati instrukcije HNB-u ako ocijeni da hrvatska makrobonitetna mjera koja se zasniva na harmoniziranoj europskoj regulativi, a usmjerena je prema kreditnim institucijama, nije dovoljno stroga.		15. 4. 2020. (Neke odredbe stupile su na snagu 1. 10., početkom primjene bliske suradnje s ESB-om.)	Diskrecijska odluka
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama	Usklađivanje zakonskih odredaba sa CRD V	2020.	Uređivanje odredaba o zaštitnim slojevima kapitala; podizanje najviše stope ZS (osv), sektorska primjena ZS (ssr), aditivnost ZS (osv) i ZS (ssr), promjene u sustavu notificiranja; određivanje HNB-a kao imenovanog tijela koje procjenjuje primjeranost pondera rizika iz članka 125. stavka 2. ili članka 126. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013.		29. 12. 2020.	Diskrecijska odluka
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama	Prilagodba teksta vezano uz ulazak RH u europodručje	2022.	Prilagodba odredaba Zakona vezano uz ulazak u europodručje i povezane promjene u ovlastima HNB-a, punopravno članstvo u Jedinstvenom nadzornom mehanizmu i Jedinstvenom sanacijskom mehanizmu		1. 1. 2023.	Diskrecijska odluka
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama	Usklađivanje zakonskih odredaba sa pravnom stečevinom EU-a	2024.	Prilagodba odredaba Zakona vezano uz implementaciju direktiva koje uređuju digitalnu operativnu otpornost financijskog sektora, tržišta kriptovalute, pružanje usluga vezanih uz kriptovalutu te zahtjeve koji se odnose na kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu. Usklađivanje odredaba u svrhu pristupanja RH OECD-u. Radi jačanja financijske pismenosti građana RH, uvodi se i obveza kreditnoj instituciji da svake godine dio prihoda od obavljanja svoje djelatnosti izdvaja za financiranje aktivnosti za osnaživanje financijske pismenosti.		21. 12. 2024.	Diskrecijska odluka

Napomena: Popis kratica s objašnjenjima nalazi se na kraju publikacije. Zelenom bojom označene su mjere koje su dodane u odnosu na prethodni broj Makroprudencijalne dijagnostike.

Izvor: HNB

Financijska stabilnost je stanje koje se očituje u nesmetanom i učinkovitom funkcioniranju ukupnoga financijskog sustava u procesima alokacije financijskih resursa, procjene i upravljanja rizicima te izvršavanja plaćanja, kao i u otpornosti financijskog sustava na iznenadne šokove te pridonosenju dugoročno održivome gospodarskom rastu.

Sistemi rizik definira se kao rizik nastupanja događaja koji kroz različite kanale mogu onemogućiti obavljanje financijskih usluga ili rezultirati snažnim porastom njihovih cijena i ugroziti neometano poslovanje većeg dijela financijskog sustava, a stoga negativno djelovati i na realnu gospodarsku aktivnost.

Ranjivost u kontekstu financijske stabilnosti označuje strukturna obilježja, odnosno slabosti domaćega gospodarstva koje ga mogu činiti manje otpornim na moguće šokove i pojačavati negativne posljedice tih šokova. U publikaciji se analiziraju rizici povezani s događajima ili kretanjima čija materijalizacija može rezultirati narušavanjem financijske stabilnosti. Primjerice, zbog visokih omjera javnog i inozemnog duga i BDP-a te visokih potreba za njegovim (re)financiranjem, Hrvatska je vrlo ranjiva s obzirom na moguće promjene financijskih uvjeta i izložena je rizicima promjene kamatnih stopa ili tečaja.

Mjere makrobonitetne politike podrazumijevaju primjenu instrumenata ekonomske politike, a ovisno o specifičnostima rizika i obilježjima njegove materijalizacije mogu biti standardne mjere makroprudencijalne politike. Osim toga, mjere monetarne, mikrobonitetne, fiskalne i drugih politika mogu se također, ako je to potrebno, upotrebljavati u makroprudencijalne svrhe. Isto tako, s obzirom na to da unatoč određenim pravilnostima evolucija sistemskog rizika i njegove posljedice mogu biti teško predvidive u svim svojim manifestacijama, uspješno očuvanje financijske stabilnosti ne zahtijeva samo međuinstitucijsku suradnju u području njihove koordinacije, već po potrebi i oblikovanje dodatnih mjera i pristupa.

Popis kratica

BDP	bruto domaći proizvod
BDV	bruto dodana vrijednost
br.	broj
CHF	švicarski franak
CRD V	Direktiva 2013/36/EU o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima
CRR	Uredba (EU) br. 575/2013 o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva
CRR3	Uredba (EU) 2024/1623 o kapitalnim zahtjevima
DSTI	pokrivenost otplata duga prihodima (engl. debt-service-to-income ratio)
DTI	omjer ukupnog duga i dohotka (engl. debt-to-income)
DZS	Državni zavod za statistiku
EBA	Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo
EGP	Europski gospodarski prostor
engl.	engleski
ESB	Europska središnja banka
ESRB	Europski odbor za sistemske rizike
EU	Europska unija
EUR	euro
EURIBOR	referentna kamatna stopa koja se utvrđuje na europskom međubankarskom tržištu (engl. Euro Interbank Offered Rate)
HNB	Hrvatska narodna banka
HRK	hrvatska kuna
IRB	interni rejting sustavi
LCR	koeficijent likvidnosne pokrivenosti (engl. liquidity coverage ratio)
LGD	ponderi rizika i gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. loss-given-default)
LSTI	omjer mjesečne rate kredita i dohotka (engl. <i>loan-service-to-income ratio</i>)
LTD	pokrivenost kredita depozitima (engl. loan-to-deposit ratio)
LTI	pokrivenost kredita prihodima (engl. loan-to-income ratio)
LTV	pokrivenost kredita vrijednošću kolaterala (engl. loan-to-value ratio)
LTV-C	trenutačni omjer kredita i vrijednosti nekretnine (engl. loan-to-value-current)
mil.	milijun
mlrd.	milijarda
NN	Narodne novine
OSV	ostale sistemski važne (kreditne institucije)
p.b.	postotni bod
RH	Republika Hrvatska
tis.	u tisućama
tr.	tromjesečje
ZID ZOKI	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama
ZS (gsv)	zaštitni sloj za globalne sistemski važne institucije (engl. global systemically important institution buffer)

- ZS (ok) zaštitni sloj za očuvanje kapitala (engl. capital conservation buffer)
ZS (osv) zaštitni sloj za ostale sistemski važne institucije (engl. other systemically important institutions buffer)
ZS (pck) protuciklički zaštitni sloj (engl. countercyclical capital buffer)
ZS (ssr) zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik (engl. structural systemic risk buffer)

Dvoslovne oznake za zemlje

AT	Austrija
BE	Belgija
BG	Bugarska
CY	Cipar
CZ	Češka
DE	Njemačka
DK	Danska
EE	Estonija
ES	Španjolska
FI	Finska
FR	Francuska
GR	Grčka
HR	Hrvatska
HU	Mađarska
IE	Irska
IS	Island
IT	Italija
LI	Lihtenštajn
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Letonija
MT	Malta
NL	Nizozemska
NO	Norveška
PL	Poljska
PT	Portugal
RO	Rumunjska
SE	Švedska
SI	Slovenija
SK	Slovačka
UK	Ujedinjeno Kraljevstvo

ISSN 2459-8704

